Íàòàëüÿ Ìaõâèåíÿ: «ß åù¸ ìíîãî ÷åãî íå çíàþ»

05.11.2017 ã.

ÂÀÃÐÀÍ. Èñòîðèêî-êðàåâåä÷åñêèé âûïóñê ¹ 14 (127)
Êðàåâåäîì ñòàíîâÿòñÿ ïî-ðàçíîìó. Ìîæíî èì ñòàòü è íå âûõîäÿ èç äîìà. Íî ðàçâå ÷òî-íèáóäü ñðàâíèòñÿ ñ âîçìîæíîñòüþ ñàìîìó âèäåòü,
{hsimage}- Íàòàøà, òû ìíîãî ïóòåøåñòâóåøü, çà÷åì ýòî òåáå?
- Â øêîëüíîì âîçðàñòå ìû âñå øàòàëèñü ïî ëåñàì, íè÷åãî òîëêîì íå çíàÿ. Â ñòàðøèõ êëàññàõ ïàðó ðàç ó÷àñòâîâàëà â òóðñë¸òàõ, é
ðàáîòà, ñåìüÿ. Äðóçüÿ äåòñòâà ðàçúåõàëèñü, ïåðåñòðîéêà ñ ïîâàëüíûì áåçäåíåæüåì è ïðî÷åå.
Èñòîðèåé êðàÿ èíòåðåñîâàëàñü, íî èíôîðìàöèþ ïî÷åðïíóòü áûëî íåãäå, òîëüêî øòó÷íûå ãàçåòíûå ñòàòüè. È êàê-òî ïîñëå î÷åðåäíîã
åñëè íå ñåé÷àñ, òî óæå íèêîãäà!
ß ó÷èòåëü èñòîðèè, ýòî ìîÿ ïðîôåññèÿ è õîááè. Íà÷èíàþ êîãî-íèáóäü ðàññïðàøèâàòü, ãäå òà èëè èíàÿ äåðâåíüêà íàõîäèëàñü äà
Ïðåäñòàâèòü, êàê òàì âñ¸ áûëî: ãäå äîìà ñòîÿëè, ãäå ëþäè õîäèëè, êàê âûãëÿäåëè, ÷åì çàíèìàëèñü.
È âîò óæå, êàæåòñÿ, ÷òî ãäå-òî áîòàëî êîðîâûå áðåí÷èò, òîîîð ñòó÷èò, êîëîäåçíûé âîðîò ñêðèïèò, ïåòóõ êðè÷èò - ïóñòîå ìåñòî íà
ïóñòûííûì, áûë î÷åíü çàñåë¸í â ðàçíîå âðåìÿ.
- Íî òåáá èíòåðåñåí íå òîëüêî íàø ðàéîí. Ïî÷åìó?
- Ñ 2012 ãîäà ïóòåøåñòâóþ ïî ðàéîíó è ñåâåðíåå. Íàõîäÿòñÿ, ñëàâà áîãó, åäèíîìûøëåííèêêè, è íå òîëüêî â íàøåì ãîðîäå. Áîëüøå âñå
Íî ýòî íå áûëî ãëàâíûì. Ñðåäè íî÷è ïðîñíóëàñü îò øóìà ñíåãîõîäà, âûøëà íà óëèöó.
Âñå ìû õîäèì ïî óëèöå è íî÷üþ, íî ýòî áûëà ïîëíàÿ òåìíîòà (íèêàêèõ ôîíàðåé), äàæå ëóíà åëå ïðîáèâàëàñü ñêâîçü òó÷è, ø¸ë ñíåã è..
Îùóùåíèå, ÷òî òû â âàêóóìå, êàêîå-òî êîñìè÷åñêîå ïðîñòðàíñòâî àáñîëþòíîé òèøèíû è ïîêîÿ. Äàæå âðåìÿ ñòàëî êàêèì-òî òÿãó÷èì, ê
Óøìà - ìàëåíüêèé ìàíñèéñêèé ïîñ¸ëîê, çàòåðÿííûé ñðåäè òàéãè ïî áåðåãàì Ëîçüâû. Â ñâîè ïåðâûå ïîñåùåíèÿ ìû çàñòàëè "â æèâûõ"
âûäåðæàëà îáèëüíî âûïàâøåãî ñíåãà.
Òàêèõ ïîñ¸ëî÷êîâ, çàñûïàííûõ ñíåãîì ïî ñàìûå óøè, ñ óþòíûìè äûìêàìè ïå÷íûõ òðóá - ñîòíè â Ðîññèè. Íî êîãäà ñîâðåìåííûé ãîðîæàíèí î
âïàäàåò â ñòóïîð. Ýòî ñâîîáîäàçíàÿ ìàøèíà âðåìåíè: âïåð¸ä - â ïðîøëîå. Òåì íå ìåíåå, æèòåëè çäåñü â ÷¸ì-òî ñ÷àñòëèâåå íàñ; èì í
{hsimage}Çèìîé ïîñ¸ëîê çàìåòíî ïóñòåéò - äåòè óåçæàþò â èíòåðíàò â Ïîëóíî÷íîå, â ïåðèîä îõîòû íà ïóøíîãî çâåðÿ óõîäèò â ëåñ íà ïà
ìóçûêàëüíûé èíñòðóìåíò. È ýòî íå àíòóðàæ, ñîáðàííûé äëÿ óøëûõ òóðèñòîâ, ýòî æèçíü.
Íåäàëåêî îò íîâîé Óøìû åñòü åù¸ ñòàðàÿ Óøìà. Óëèöà ïîëóðàçâàëèâåøèõñÿ äîìîâ ïîñåëåíèÿ, çàêðûòîãî â 80-å ãîäû. Ñîòðóäíèêè êîë
îñòàòêàì ðàçâàëèâøåãîñÿ øòàêåòíèêà. Âäîëü óæå îñíîâàòåëüíî çàðîñøèõ äîðîæåê - ïîëóñãíèâøèå ëàâî÷êè, ðæàâûå êà÷åëè. Â
áûñòðåå óéòè.
- Ãîâîðÿò, ñàìîå èíòåðåñíîå – ýòî ìåñòî ãîäàéíèÿ Âàãðàíà â Ñîñûâó - Ïåðåéì. Áûëà òàì?
- Ïåðåéì - ýòî ñþððåàèçì. Êîãäà âèäèøü, êàê ñëåâà îò òåáÿ íà ñåâåð òå÷¸ò Âàãðàí, à ñïðàâà íà þã òå÷¸ò Ñîñûâà, ýòî óáèâàåò
ìåñòàõ âñåãî ìåòðà òðè øèðèíé ïî âåðõó. Äàëåå Âàãðàí ñíîâà óõîäèò â ñòîðîíó îò Ñîñûâû è îêî÷àòåëüíî âïàäàåò â íå¸ ïðèáëèçè
È âîò ÷òî óäèâèòåëüíî. Èñòîê Âàãðàíà è èñòîê Ñîñûâû íàõîäÿòñÿ äðóã îò äðóãà â 2-3 êèëîìåòðàõ, íî òåóò îíè ñîâåðøåíî â ðàçí
- Ãäå óäàèîñü ïîâûâàòü ýòèì êåòîì?
- Âî-ïåðâûõ, î÷åðåäíàÿ ïîåçäêà â Óøìó. Íåîáû÷íàÿ òåì, ÷òî åçäèëà îäíà íà íåäåëþ. ×òîáû ïîæèòü îáûäåíîé æèçíüþ ïîñ¸êà, à íå ñìîò
äåòüìè.
Îáðàòíûé ïóòü ïðîäëèòòü òàêèì æå îáðàçîì áûëî íåâîçìîæíî èç-çà âûñîêîé âîäû â ðåêàõ ïîñëå äîæäåé. Ïîýòîìó äî Âèæàÿ äîáèðàëèñ
îâû÷àè.
{hsimage}Âòîðîå - ïîõîä íà ×èñòîï. Òîæå íå ïåðâûé, íî íåîáû÷íûé ñîñòàâîì êîìàíäû èç ðàçíûõ ãîðîäîâ è íîâûì âçãëÿäîì â óñëîâèÿõ, êîò
"Îäíîêëàññíèêàõ".
È òðåòüå: äàâíî ìå÷òàëà ïîáûâàòü íà Êóòèìå. Áëàãîäàðÿ äðóæíîé êîìàíäå Ìèõàèëà Öûãàíêî, íàêîíåö, ñâîèìè ãëàçàìè óâèäåëà îñò
Ïîðàçèë è ðàçìàõ, ñ êîòîðûì ñòðîèëñÿ çàâîä - âûñîòà ñòåí èç ïðèôîäíîãî êàìíÿ - ìåòðîâ 5-6, è î÷åíü êà÷åñòâåííûå îáðàçöû ãåìàòèòà
ïîëèãíîú ñòàðàòåëåé çà 5-6 êèëîìåòðîâ äî Êóòèìà, ðàñïàõâàøõ áåðåãà ðå÷óøêè Ñàìåíêè.
Ïîëíûé îò÷¸ò î ïîåçäêå, êîòîðàÿ íå ïðîøëà áåç ïðèêëþ÷åíèé, ñäåëàë Ìèõàèë Öûãàíêî - "Ýêñïåäèöèÿ Êóòèì-17», íà ñâî¸ì ñàéòå "Çîëî
õóñòàëÿ ñ ïðåêðàñíûìè îáðàçöàìè.
Â ïàìÿòè îñòàíóòñÿ îãðîìíûå ãëûáû ÿøìû íà Ñàìñîíîâñêîé ñîïêå è ïîåçäêà íà Ñåðåáðÿíñêèé êàìåíü, ãäå ìû ïî÷óâñòâîâàëè ñèëó çèìû,
íàêðûëà íàñ îìûíûì ñíåãîâûì çàðÿäîì òàê, ÷òî â ñåìè ìåòðàõ íå áûëî âèäíî êàòóùåãî âïåðåäè. Çàòåì îíà óõîäèëà, íî, îòòîëêíóâøèñü îò
- Ìîæåøü ëè ñ÷èòàòü ñåáÿ çíàòîêîì ðîäíîãî êðàÿ?
- Íåò, ÿ åù¸ ìîãî ãäå íå áûëà è ìîãî ÷åãî íå çíàþ - âïåðåäè ïîëå íå ïàõàíîå. Íî ÿ óæå ìîãó çàíèìàòüñÿ òåì, ÷åì õî÷åòñÿ, à íå òåì, ÷åì ïî
- Äîáðîãî ïóòè òåáå, Íàòàøà, ê íåïîçíàíîìó!

Ñïðàøèâàë Þ.ÑÛÑÓÅÂ.
Ãàçåòà „Íàøå ñëîâî“ ¹ 53 | 3 íîÿáðÿ 2017 ãîäà.